

б) *Надници*. Заплатената брутна сума за надници на работниците, заети въ индустриалнитѣ заведения подѣ държавенъ контролъ презъ 1927 год., възлиза на 101,761,451 лева. Отъ тая сума най-голѣма частъ е платена отъ четиритѣ заведения за производство на захаръ — 37,395,004 лв. или 36·8% отъ общата сума, платена за надници; следъ това идатъ 55-тѣхъ заведения за производство на тютюневи издѣлия — 35,411,954 лв. или 34·7% отъ общата сума, платена за надници. Ще рече, отъ заведенията за производство на захаръ и за производство на тютюневи издѣлия е заплатена за надници близо $\frac{3}{4}$ отъ общата сума за надници — 72,806,958 лв. или 71·5%.

Отъ всички заведения на останалитѣ 8 вида индустрии е заплатена за надници сумата 28,954,493 лв. или 28·5%, т. е. само малко повече отъ $\frac{1}{4}$ на цѣлата сума, платена за надници на заетия работнишки персоналъ въ индустриалнитѣ заведения подѣ държавенъ контролъ презъ 1927 год. Отъ сумата 28,954,493 лв. за надници на работницитѣ въ 8 вида индустрии, въ пивоварството се падатъ 9,345,392 лева или 9·2% отъ цѣлата платена сума за надници, въ солопроизводството — 6,404,338 лв. или 6·3%, въ производството за кибритъ — 4,212,399 лв. или 4·2%, въ производството за лющение на оризъ — 4,131,418 лв. или 4·0%, въ производството на гликоза — 1,780,164 лв. или 1·8%, въ спиртоварството — 1,056,863 лв. или 1·0%, въ производството на оцетъ — 1,044,876 лв. или 1·0% и най-малко въ производството на вжледвуоукисъ — 979,043 или 1·0%.

Трѣбва да се съжалява, че все още не могатъ да се събератъ точни и пълни данни за броя на надницитѣ и продължителността на работното време, за да се види работническата срѣдна надница и отношението на последната къмъ продължителността на работното време въ индустриалнитѣ заведения подѣ държавенъ контролъ.

в) *Двигателна сила*. Двигателната сила, съ която сж разполагали индустриалнитѣ заведения подѣ държавенъ контролъ презъ 1927 год., е дадена подробно въ таблица първа въ

табличната частъ на стр. 224. Отъ предната таблица III-та е видно, че общиятъ брой на двигателитѣ, съ които си служатъ индустриалнитѣ заведения подѣ държавенъ контролъ, възлиза на 562 двигатели.

По видове индустрии тия 562 двигатели се разпредѣлятъ, както следва: най-голѣмъ е броятъ на двигателитѣ въ производството на захаръ — 268 или 47·7% отъ общия имъ брой и въ производството на тютюневи издѣлия — 167 или 29·7%, т. е. $\frac{3}{4}$ отъ общия брой на двигателитѣ принадлежи на заведенията отъ тия 2 вида индустрии — 435 двигатели или 75·4%; следъ тѣхъ идатъ: пивоварството съ 80 или 14·2% двигатели, спиртоварството съ 11 или 2·0%, лющение на оризъ съ 10 или 1·8%, производството на оцетъ съ 9 или 1·6%, солопроизводството съ 7 или 1·2%, производството на гликоза съ 6 или 1·1%, производството на вжледвуоукисъ съ 3 двигатели и заводението за производство на кибритъ съ 1 двигателъ.

Общото количество на развитата двигателна сила отъ разнитѣ видове двигателни машини възлиза на 19,474 конски сили. Отъ тая двигателна сила $\frac{3}{4}$ се пада на заведенията за производство на захаръ — 15,276 или 78·5% конски сили. По-значителна е двигателната сила още въ пивоварството — 1,360 или 6·9% конски сили, въ производството на тютюневи издѣлия — 1,124 или 5·8% конски сили и въ производството за лющение на оризъ — 953 или 4·9% отъ общото количество на двигателната сила.

3. Употрѣбено гориво и сурови материали

Подробни данни за употрѣбеното гориво и за употрѣбенитѣ сурови материали — по видъ, количество и стойность — въ индустриалнитѣ заведения подѣ държавенъ контролъ презъ 1927 год. се съдържатъ въ публикуваната на стр. 226 подробна таблица 2. Тукъ ще дадемъ абсолютни и относителни числа само по отношение стойността на горивото и суровитѣ материали, употрѣбени отъ тия заведения. Това е видно отъ следната IV таблица.

IV.	И н д у с т р и и	Брой на заведенията	Употрѣбено гориво			Употрѣбени сурови материали		
			Стойность (лева)	%	Срѣдно на заведение ¹⁾	Стойность (лева)	%	Срѣдно на заведение ²⁾
1.	Производство на тютюневи издѣлия	55	2,956,704	5·2	53,758	196,272,161	30·5	3,568,585
2.	Пивоварство	13	5,817,766	10·2	484,814	19,156,031	3·0	1,596,336
3.	Спиртоварство	5	2,039,313	3·6	696,438	11,539,239	1·8	3,846,413
4.	Производство на оцетъ	11	261,432	0·5	26,143	9,430,390	1·5	943,039
5.	Производство на кибритъ	1	530,056	0·9	530,056	8,649,328	1·3	8,649,328
6.	Лющение на оризъ	5	1,067,495	1·9	213,499	129,065,116	20·0	25,813,023
7.	Солопроизводство	3	2,809,033	4·9	1,404,516	—	—	—
8.	Производство на захаръ	4	38,934,959	68·2	9,733,739	261,058,756	40·6	65,264,689
9.	Производство на гликоза	3	1,052,917	1·8	350,972	7,866,787	1·2	2,622,262
10.	Производство на вжледвуоукисъ	2	1,598,121	2·8	799,065	205,162	0·1	132,581
	Всичко	102	57,117,796	100·0	—	643,302,970	100·0	—

1), 2), 3) и 4) — Гледай збележитѣ подѣ таблица III-та на стр. 216.

5) При изчисляване стойността на горивото, падащо се срѣдно на едно заведение, се считатъ само работящитѣ 97 заведения презъ 1927 год., а по отношение на суровитѣ материали броятъ на заведенията е 94, понеже и тритѣ заведения отъ солопроизводството не употрѣбаватъ сурови материали.